

47-боб. Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш

336-модда. Божхона тўловлари тўланишини таъминлашнинг қўлланилиши

Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш ушбу Кодекснинг [87](#), [93](#), [95](#), [222](#), [223](#), [236](#), [272](#), [321](#) ва [329-моддаларида](#) белгиланган ҳолларда қўлланилади.

(336-модданинг биринчи қисми Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 октябрдаги ЎРҚ-494-сонли [Қонуни](#) таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.10.2018 й., 03/18/494/1992-сон)

Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш божхона органларига товарлар чиқариб юборилгунига қадар ёхуд шундай таъминлашни назарда тутувчи ҳаракатлар амалга оширилгунига қадар тақдим этилиши керак.

337-модда. Божхона назорати остида турган товарларга нисбатан божхона тўловлари тўланишини таъминлашнинг миқдори

Қуйидаги товарларга нисбатан божхона тўловлари тўланишини таъминлашнинг миқдори эркин муомалага чиқариш (импорт) божхона режимига жойлаштириш маълум қилинганда тўланиши лозим бўлган божхона тўловларининг ва фоизларнинг суммасига мос бўлиши керак:

ушбу Кодекснинг 222 ва 223-моддаларида назарда тутилган, божхона ҳудудида божхона назорати остида олиб ўтиладиган товарларга;

божхона омбори мақомига эга бўлмаган жойларда сақланаётган товарларга;

шартли божхона қиймати қўлланилган ҳолда чиқариб юбориладиган товарларга;

божхона тўловларини кечиктириб ёки бўлиб-бўлиб тўлаш қўлланилган ҳолда чиқариб юбориладиган товарларга;

божхона юк декларацияси топширилгунига қадар чиқариб юбориладиган товарларга.

338-модда. Назорат қилиниши божхона органларининг зиммасига юклатилган фаолиятни амалга оширишда божхона тўловлари тўланишини таъминлашнинг миқдори

Назорат қилиниши божхона органларига юклатилган фаолиятни амалга ошириш учун божхона тўловлари тўланишини таъминлаш қуйидаги миқдорларда тақдим этилади:

(338-модданинг иккинчи хатбошиси Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 3 октябрдаги ЎРҚ-494-сонли Қонунига асосан чиқарилган — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.10.2018 й., 03/18/494/1992-сон)

агар божхона омбори ёки эркин омбор сифатида очик майдонча маълум қилинаётган бўлса, бир квадрат метр майдон учун базавий ҳисоблаш миқдорининг беш баравари миқдорида ёки агар божхона омбори ёхуд эркин омбор сифатида тегишинча бино маълум қилинаётган бўлса, бинонинг бир куб метр ҳажми учун базавий ҳисоблаш миқдорининг бир баравари миқдорида, лекин базавий ҳисоблаш миқдорининг икки минг бараваридан кам бўлмаган суммаси миқдорида — божхона омбори ёки эркин омбор эгалари учун;

(338-модданинг иккинчи хатбоииси Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон)

базавий ҳисоблаш миқдорининг беш минг баравари миқдорида — бож олинмайдиган савдо дўконларининг эгалари учун;

(338-модданинг учинчи хатбоииси Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон)

базавий ҳисоблаш миқдорининг икки минг баравари миқдорида — божхона ташувчиси учун.

(338-модданинг тўртинчи хатбоииси Ўзбекистон Республикасининг 2019 йил 3 декабрдаги ЎРҚ-586-сонли Қонуни таҳририда — Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.12.2019 й., 03/19/586/4106-сон)

339-модда. Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш усуллари

Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш тўловчининг танловига кўра қуйидаги исталган усуллар орқали амалга оширилади:

пул маблағларини божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағига киритиш;

товарларни гаровга қўйиш;

банк кафолатини тақдим этиш;

божхона тўловларини тўлаш мажбуриятини суғурталаш;

кафиллик.

340-модда. Пул маблағларини божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағига киритиш ва уларни қайтариш шартлари

Тўловчи божхона тўловлари тўланишини таъминлаш учун божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағига ушбу Кодекснинг 337 ва 338-

моддаларида белгиланган миқдорда пул маблағлари суммасини киритади.

Пул маблағлари божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағига (бундан буён матнда депозит деб юритилади) Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасида, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда эса чет эл валютасида киритилади.

Сақланган вақт учун депозит суммасига фоизлар ҳисобланмайди.

Депозитни қайтариш тўловчининг аризаси божхона органи томонидан олинган кундан эътиборан беш иш кунидан кечиктирмай мазкур аризага кўра амалга оширилади.

Депозитни қайтариш тўғрисидаги ариза тўловчи томонидан божхона органига мажбурият бажарилганидан кейин, лекин мажбурият бажарилган куннинг эртасидан эътиборан уч йилдан кечиктирмай берилади. Агар депозитни қайтариш тўғрисидаги ариза белгиланган муддатда берилмаган бўлса, депозит суммаси божхона органи томонидан Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетига ўтказилади.

Тўловчи томонидан депозит билан таъминланган мажбурият бажарилмаган тақдирда, киритилган пул маблағлари божхона тўловларини тўлаш бўйича қарздорликни тўлаш ҳисобига депозит суммасидан олинади.

341-модда. Божхона назорати остида товарлар ташилаётганда мажбурият бажарилишини таъминлаш учун киритилган депозитни қайтариш

Божхона назорати остида товарлар ташилаётганда мажбурият бажарилишини таъминлаш учун киритилган депозитни қайтариш тўғрисидаги ариза депозит қайси божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағига тушган бўлса, ўша божхона органига ёхуд божхона назорати остида товарларни ташиш тугалланаётган божхона органига берилади.

Товарларни ташиш мажбуриятлари бажарилганлиги божхона назорати остида товарларни ташиш тугалланаётган божхона органи томонидан тасдиқланганидан кейин икки иш куни ичида божхона органи божхона назорати остида товарлар ташилаётганда мажбурият бажарилишини таъминлаш учун киритилган депозит қайтарилишини амалга оширади.

Божхона назорати остида товарлар ташилаётганда мажбурият бажарилишини таъминлаш учун киритилган депозитни қайтариш тўлов қайси валютада киритилган бўлса, ўша валютада божхона органи томонидан амалга оширилади.

342-модда. Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида товарлар гаровини қўллаш

Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида гаров тўғрисидаги шартнома асосида товарлар гарови қўлланилиши мумкин.

Ҳар қандай товар гаров нарсаси бўлиши мумкин, бундан қуйидагилар мустасно:

электр, иссиқлик энергияси ва энергиянинг бошқа турлари;

корхоналар, бинолар, қурилмалар, иншоотлар, ер участкалари, фазовий объектлар;

бошқа мажбуриятларни таъминлаш учун гаровга қўйиб бўлинган товарлар;

интеллектуал мулк объектлари;

божхона ҳудудига олиб кирилиши тақиқланган товарлар;

тез бузиладиган товарлар;

жониворлар;

Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида бўлган товарлар;

реализация қилиш имконияти чекланган товарлар;

жойлашган ери ва фойдаланилиши устидан божхона органи доимий назоратни таъминлай олмайдиган товарлар;

қонун ҳужжатларига мувофиқ эркин реализация қилиниши тақиқланган ишлаб чиқариш маҳсулотлари ва чиқиндилари.

Божхона чегараси орқали олиб ўтиладиган ва сертификатланиши ёки давлатнинг бошқа органлари назоратида бўлиши лозим бўлган товарлар сертификатлар, рухсатномалар ва товарлар чиқариб юборилаётганда зарур бўлган бошқа ҳужжатлар бўлган тақдирдагина гаров нарсаси бўлиши мумкин.

Гаров нарсасининг бозор қийматини аниқлаш учун унинг баҳоланиши гаровга қўювчи ҳисобидан баҳолаш фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ амалга оширилади.

Гаров нарсасининг бозор қиймати тўланиши гаров нарсаси билан таъминланадиган божхона тўловларига доир мажбуриятлар, шу жумладан товарларнинг уларни сақлаш ва реализация қилиш бўйича зарур харажатларнинг ўрнини қоплаш учун бозор қийматидан ўн беш фоизи қўшиб ҳисоблангандаги мажбуриятлар миқдоридан кам бўлмаслиги керак.

Ушбу Кодекснинг [93](#) ва [236-моддаларида](#) назарда тутилган ҳолларда, шунингдек божхона омбори, бож олинмайдиган савдо дўкони ва эркин омбор фаолиятини лицензиялашда божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида товарларни гаровга қўйиш қўлланилмайди.

343-модда. Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида товарларни гаровга қўйишга доир талаблар

Товарларни гаровга қўйиш божхона органи ва кафолат шартномаси бўйича тўловчи ёки бошқа шахс бўлиши мумкин бўлган гаровга қўювчи ўртасидаги гаров тўғрисидаги шартнома билан расмийлаштирилади.

Гаров тўғрисидаги шартнома ёзма шаклда тузилган ва нотариал тартибда тасдиқланган бўлиши керак.

Гаровга қўювчи гаров тўғрисидаги шартномага мувофиқ гаров нарсасини тасарруф этишга ҳақли.

Гаров тўғрисидаги шартнома қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузилади.

344-модда. Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида банк кафолатини қўллаш

Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида Ўзбекистон Республикасида банк операцияларини ўтказиш ҳуқуқига эга бўлган банкнинг кафолати қўлланилиши мумкин.

Банк кафолатида кўрсатилган божхона тўловлари тўланишини таъминлаш суммасининг миқдори тўланиши лозим бўлган божхона тўловларининг ва фоизларнинг суммасидан кам бўлмаслиги керак.

Тўловчи томонидан банк кафолати билан таъминланган мажбурият бажарилмаган тақдирда, тўланиши лозим бўлган божхона тўловларининг суммаси ва фоизлар қонун ҳужжатларига мувофиқ сўзсиз тартибда кафолат берган банкдан божхона органи томонидан ундириб олинади.

345-модда. Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида суғурта мажбуриятини қўллаш

Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида тўловчининг фуқаролик жавобгарлигини суғурталаш шартномасига кўра суғурталовчининг мажбуриятлари кучга кирганлигини тасдиқловчи суғурта полиси қўлланилиши мумкин.

Суғурта полиси билан тасдиқланадиган божхона тўловлари тўланишини таъминлаш суммасининг миқдори тўланиши лозим бўлган божхона тўловларининг ва фоизларнинг суммасидан кам бўлмаслиги керак.

Суғурта полиси билан таъминланган мажбурият тўловчи томонидан бажарилмаган тақдирда божхона тўловларининг суммаси ва фоизлар суғурта полисини берган суғурталовчидан божхона органи томонидан сўзсиз тартибда қонун ҳужжатларига мувофиқ ундириб олинади.

346-модда. Божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида кафилликнинг қўлланилиши

Кафилнинг божхона тўловлари тўланиши учун масъул бўлган шахс ўрнига божхона тўловлари ва фоизларнинг тўланишини таъминлаш нияти тўғрисидаги ёзма мажбурияти божхона тўловлари тўланишини таъминлаш сифатида қўлланилиши мумкин.

Кафил сифатида ҳар қандай юридик ёки жисмоний шахс иш юритиши мумкин.

Кафил ушбу Кодекснинг [340-моддасига](#) мувофиқ божхона органининг шахсий ғазна ҳисобварағига таъминлаш суммаларини киритиш орқали божхона тўловлари тўланишини таъминлашни амалга оширади.

Кафиллик билан таъминланадиган мажбурият бажарилмаганлиги учун кафил ва тўловчи божхона органи олдида солидар жавобгар бўлади.